

Plán energetické obraný ČR

Jak zvýšit odolnost Česka proti výkyvům cen ropy a plynu

Energetická bezpečnost už dávno není technické téma pro experty. Dnes přímo rozhoduje o tom, zda si rodiny mohou dovolit důstojně žít, nebo zda jim náklady na energie zásadně zasahují do rozpočtů. Už podruhé za posledních několik let zakoušíme na vlastní kůži, jak rychle se může situace změnit. Stačí globální otřes a ceny energií vystřelí nahoru. Pro domácnosti to neznamená jen „dražší elektřinu“. Znamená to tlak na celý rozpočet, od bydlení přes potraviny až po základní životní jistoty. Nejvíce to dopadá na středně- a nízkopříjmové skupiny.

Pokud má být společnost odolná, musí být odolný i její energetický systém. Bez toho se prohlubuje nerovnost a roste riziko energetické chudoby. Tedy situace, kdy lidé musí volit mezi placením za energie a dalšími základními potřebami. To není otázka komfortu, ale sociální soudržnosti.

Ceny zemního plynu a ropy rostou a začíná stoupat i cena elektřiny. Je jen otázkou délky trvání války mezi USA, Izraelem a Íránem a doprovodných škod na ropné a plynové infrastruktuře, jak moc velká energetická krize nás čeká. Stejně tak záleží na tom, jak moc a na jak dlouho nás zasáhnou zvýšené ceny energií. Ruská invaze na Ukrajinu i současný konflikt na Blízkém východě ukazují, že **závislost na dovozu ropy a plynu je stále riziko**. Pozitivní naopak je, že reakce Evropské unie na předchozí krizi se ukázala jako efektivní a [obnovitelné zdroje v Evropě tlumí dopady energetické krize](#). Česko je sice s jejich rozvojem pozadu, ale předchozí krize alespoň přiměla **naši zemi k přijetí potřebných změn zákonů, na kterých se [shodly strany předchozí koalice SPOLU a STAN s Piráty i hnutím ANO \(a na části i s SPD\)](#)**.

Nyní je potřeba přetavit náš potenciál v praktická řešení pro snížení energetických účtů domácností, obcí a firem. V této situaci musí česká vláda začít jednat. Výhodou, kterou v tuto chvíli máme, je právě končící zima. Celá stavební sezóna nám tak poskytuje prostor pro realizaci konkrétních opatření. Hnutí DUHA předkládá **Plán energetické obrany ČR**, který pomůže naší zemi odolat energetické krizi a zvýšit její odolnost do budoucna. Plán navrhuje jako nejdůležitější opatření proti energetickým krizím následující řešení:

- **razantně navýšit peníze do krizové verze Nové zelené úsporám a zahájit tak ofenzivu energetických renovací domů během nadcházející stavební sezóny,**
- **odbrzdit a urychlit výstavbu obranné linie z větrných elektráren, které přinášejí nejlevnější domácí elektřinu,**
- **zajistit strategické zásobování domácností, obcí a firem výrobou vlastní elektřiny,**
- **mobilizovat výrobu obnovitelného plynu z biologicky rozložitelných odpadů, jako přímou domácí náhradu fosilního zemního plynu,**
- **provést protiútok na drahou ropu skrze veřejnou, komunitní, cyklistickou a pěší dopravu a umožnit rychlejší rozvoj elektromobility,**
- **rozvinout spolupráci s energetickými spojenci v Evropě a posílit soběstačnost v průmyslu a surovinách.**

Na základě plánu vyzývá Hnutí DUHA vládu k neodkladné realizaci účinných opatření. I kdyby nakonec ceny energií rychle spadly na úroveň předchozích měsíců a let, všechna předkládaná opatření budou lidem snižovat účty za energie a životní náklady. To je pozitivní v každém případě.

1. Zateplovací ofenzíva v nadcházející stavební sezóně

Čas do příští zimy je nutné využít pro masivní vlnu zateplování rodinných a bytových domů, které zatím neprošly řádnou energetickou renovací. S tím se může začít hned, protože stát měl dosud k dispozici fungující program Nová zelená úsporám. Ten však v tuto chvíli stojí, neboť vláda rozhodla o jeho významné změně a přesměrování spíše na úvěry, než dotace. Podmínky mají být vyhlášeny do června. Tolik času však v aktuální krizové situaci rozhodně nemáme.

Je tedy nutné vytáhnout ze šuplíku funkční a osvědčená pravidla z minulých let – a okamžitě otevřít dotační program s přiměřenou podporou zateplování, výměny oken, výměny starých zdrojů tepla za moderní (včetně tepelných čerpadel) či instalace fotovoltaiky pro běžné domácnosti i zvýšenou podporou pro nízkopříjmové. Klíčové je pokračování v programu NZÚ Light pro zranitelné domácnosti v rodinných domech a v bonusech pro nízkopříjmové domácnosti v rámci bytových domů (program NZÚ bytové domy pro SVJ, družstva a obecní bydlení). Nově je nutné rozšířit podporu i na nájemníky – skrze motivační podporu majitelům bytů, kteří se zavážou poskytovat jim stabilní a cenově příznivé bydlení. V první řadě je nutné podpořit připravené projekty energetických renovací rodinných a bytových domů, jež nestihly podání před zastavením NZÚ v listopadu minulého roku. Mezitím budou připraveny další projekty.

Ladění nastavení bezúročných úvěrů, které nyní probíhá v závislosti na změně NZÚ, si nechme na lepší časy. Teď potřebujeme návrat k přímé pomoci lidem se zateplováním domů. Dokud je čas.

Je pochopitelné, že takový plán vyžaduje zvýšení rozpočtu programu NZÚ a doplnění minimálně dalších 20 miliard korun. Vzhledem ke krizové situaci to dává smysl: ještě před příchodem zimy díky tomu dokáže stát **pomoci 100 000 domácnostem, tedy téměř čtvrt milionu lidí.** Stát buď nyní pomůže lidem se na krizi připravit, anebo bude později kompenzovat zvýšené náklady, což bude daleko dražší. **V důsledku energetické krize stát získá vyšší příjmy z daní a dividend ČEZ. Zároveň by měl zavést účinnou daň z nadměrných zisků u soukromých energetických firem.** Energeticky renovovaný dům navíc státu ušetří nejen v nejbližší krizi, ale také ve všech dalších.

Podle dokumentu *Dlouhodobá strategie renovace budov v České republice*, který připravila profesní asociace Šance pro budovy jako podklad pro renovační strategii MPO, lze v České republice mezi lety 2020 a 2030 dosáhnout snížení konečné spotřeby energie v budovách v intervalu 27 až 100 PJ (Šance pro budovy modelovala čtyři scénáře). Do roku 2050 jde pak o snížení spotřeby v intervalu 72 až 180

PJ¹. Pomocí technických opatření tak lze v současné době snižovat konečnou spotřebu energie o 10 PJ za rok. Pro srovnání, spotřeba zemního plynu v domácnostech (bez tepláren) činila podle Energetického regulačního úřadu v roce 2025 zhruba 75 PJ².

2. Výstavba obranné linie větrných elektráren

Potřebujeme nové zdroje elektřiny, nezávislé na dovozu fosilních paliv. Nejde jen o ceny plynu pro lokální vytápění domů nebo o plynové teplárny, ale také o přímý vliv na cenu elektřiny. Ani cena emisní povolenky se tomu nevyrovná. Ta se samozřejmě promítá do ceny elektřiny, ale nemá rozhodující vliv. Během roku 2024 vrostla cena elektřiny v Evropě ze 76 na 129 Eur za megawatthodinu, přitom cena povolenky byla více méně stabilní (kolem 20 Eur/MWh). Důvodem byl [růst ceny zemního plynu](#). Obnovitelné zdroje naopak pomáhají cenu elektřiny snižovat a v současnosti v Evropě [tlumí dopady energetické krize](#). Podle [studie Fakt o klimatu](#) je nejučinnějším nástrojem pro snížení nákladů na výrobu elektřiny výstavba větrných elektráren. Větrné turbíny vyrábí v noci i v zimě, konkurují tedy výrobě z plynu a díky daleko nižším nákladům vítězí. Navíc vhodně doplňují výrobu elektřiny ze solárních panelů, která je spolu s energetickými úsporami dalším opatřením pro snížení ceny elektřiny.

Výstavbu větrných elektráren je možné realizovat **pod kontrolou místních lidí, s jejich aktivním zapojením** včetně účasti na plánování a rozhodování o projektu. Větrné elektrárny mohou **vlastnit města a obce či energetické komunity**. A místní lidé díky nim mohou mít **výrazně levnější silovou elektřinu**, včetně možnosti sdílení elektřiny z větrných elektráren. Díky účasti na investici do větrných elektráren mohou mít i **podíl ze zisku** z jejich provozu. V ČR již v současné době [jednotky takových projektů existují a desítky dalších se plánují](#).

V roce 2025 [vyráběly obnovitelné zdroje v Evropě již 47 % elektřiny](#). Největší část z tohoto podílu vygenerovaly větrné elektrárny. Ale v Česku z nich vyrábíme jen 1 %. Důvodem je více než desetiletá stagnace rozvoje (až do roku 2022) a také stále příliš dlouhá povolovací řízení. Nově se k tomu přidávají i [dezinformační kampaně](#) odpůrců větrných elektráren, kteří straší veřejnost neexistujícími dopady na zdraví.

Proto je nutné co nejrychleji, avšak ve spolupráci s kraji a obcemi, dokončit vymezení akceleračních oblastí pro větrné elektrárny, které vznikají na podkladě mapování míst s nejmenším dopadem na ostatní veřejné zájmy. Větrné elektrárny ovšem mohou vznikat i jinde, samozřejmě pouze po řádném posouzení. Klíčové je **upravit postupy a posílit povolující úřady, aby se doba povolování zkrátila na maximálně 1 rok v akcelerační oblasti a na maximálně 2 roky mimo ni**.

¹ Dlouhodobá strategie renovace budov v České republice, Šance pro budovy, květen 2021,

<https://sanceprobudovy.cz/wp-content/uploads/2020/06/strategie-renovace-a-adaptace-budov-kveten-2021.pdf>

² Čtvrtletní zpráva o provozu plynárenské soustavy České republiky za IV. čtvrtletí 2025, Energetický regulační úřad, únor 2026, <https://eru.gov.cz/ctvrtletni-zprava-o-provozu-plynarenske-soustavy-cr-za-iv-ctvrtleti-2025>

Jak ukazuje [společné stanovisko ekologických organizací sdružených v Zeleném kruhu a Klimatické koalici](#), skloubit rychlé posuzování a ochranu přírody je možné a zároveň nutné.

V rámci přípravy na krizi je nezbytné urychlit výstavbu aktuálně připravovaných projektů v lokalitách, kde bylo dosaženo souhlasu místních občanů a lokality jsou podle mapování pro akcelerační oblasti bezproblémové. Vzhledem k tomu, že samotná výstavba větrné elektrárny je krátká – trvá jen několik měsíců –, je šance před začátkem zimy spustit v Česku nové turbíny, jejichž elektřina nám uleví na nákladech.

3. Strategické zásobování domácností, obcí a firem vlastní elektřinou

Proti růstu ceny elektřiny nejlépe funguje samovýroba pro vlastní spotřebu a sdílení elektřiny, kombinované s využíváním baterií a chytrým slad'ováním spotřeby s výrobou. Díky změnám energetického zákona v minulých letech (Lex OZE 1–3) je možné rychleji instalovat střešní fotovoltaiky, sdílet elektřinu a využívat akumulaci. V rámci *Plánu energetické obrany ČR* je nutné zajistit rychlé rozšíření těchto postupů.

Proto je potřeba přiměřeně podporovat instalaci fotovoltaiky z programu Nová zelená úsporám (viz kapitola 1), stanovit chytrou provozní podporu pro solární elektřinu či zavést [slevu z distribučního poplatku](#) pro lokální sdílení elektřiny, která nevyužívá vyšší hladiny napětí a odlehčuje tak síti. Do sdílení a lokálního zásobování elektřinou je však potřeba zapojit i větrné elektrárny (viz kapitola 2) či bioplynové stanice (viz kapitola 4).

Posílení soběstačnosti ve výrobě elektřiny také usnadňuje a zlevňuje využívání elektromobilů místo vozidel na ropná paliva. Elektromobily zároveň mohou sloužit jako baterie v rámci energetických systémů domácností, firem či energetických společenství.

4. Mobilizace výroby domácího obnovitelného plynu

Plyn potřebujeme, přednost by však měl mít ten domácí a obnovitelný. Česká republika patří k zemím s rozvinutým sektorem výroby bioplynu v bioplynových stanicích (určených na zpracování odpadu i zemědělské produkce). Podle údajů Národní technologické platformy pro bioplyn je aktuálně v provozu [540 bioplynových stanic s instalovaným elektrickým výkonem 379 MW](#). Naše země však rozhodně plně nevyužívá dostupný potenciál v oblasti využívání odpadu a nemá jasnou koncepci rozvoje odvětví.

Podle schváleného [Národního klimaticko-energetického plánu České republiky](#) má dojít do roku 2030 ke konverzi zhruba poloviny stávajících bioplynových stanic na výrobu biometanu³. **Biometan může sloužit jako náhrada zemního plynu (mají prakticky stejné chemické složení) a lze jej vtlačovat do stávající plynárenské soustavy nebo zkapařňovat a využívat v dopravě.** K naplnění záměru budou podle [informací Energetického regulačního úřadu](#) již od jara 2026 vypisovány aukce pro výrobce biometanu. Klíčové je nyní nastavení podmínek aukcí tak, aby byly pro stávající provozovatele bioplynových stanic i zájemce o výstavbu nových zařízení motivační.

Z pohledu efektivity využití vstupní biomasy dává výroba biometanu smysl. Na druhou stranu konverze bioplynové stanice na výrobu biometanu není vždy proveditelná (například kvůli velké vzdálenosti od potrubí plynárenské soustavy). V těchto případech je třeba nastavit modernizační podporu tak, aby byla stávající kapacita bioplynových stanic zachována. Podle scénáře WAM Národního klimaticko-energetického plánu má být do roku 2030 nainstalováno 100 MW nových bioplynových stanic⁴. Vzhledem ke zkušenostem provozovatelů dává smysl maximálně využít modernizaci stávajících zařízení.

Úroveň produkce bioplynových a biometanových stanic bude přímo záviset na zajištění produkce zemědělských vstupů. Aktuálně je využívána energie bioplynu na úrovni 25 PJ ročně⁵. Podle propočtů CZ Biom (České sdružení pro biomasu – profesní organizace subjektů v sektoru bioenergetiky) jsou v současné době využívána pro zajištění vstupního substrátu (včetně kejdy skotu a prasat) pro bioplynové stanice zhruba 3 až 4 % zemědělské půdy. Vzhledem k poklesu živočišné výroby a tím i plochy zemědělské půdy potřebné pro pěstování píce CZ Biom odhaduje možnost zvýšení produkce energetické biomasy, která zajistí produkci bioplynu s energetickým obsahem 46 PJ nad úroveň současného stavu. **Je však nutné zároveň dodržet ekologické limity a nerozšiřovat například pěstování kukuřice na erozně citlivé plochy.**

Nejudržitelnější zdroj domácího plynu je komunální bioodpad. Většinu směsného komunálního odpadu tvoří zbytky potravin a další bioodpad. Podobný odpad vzniká také v jídelnách a restauracích – avšak jeho třídění a zpracování pokulhává. Přitom se jedná o vhodné palivo pro výrobu bioplynu a elektřiny nebo biometanu, které by mohlo mít každé okresní město a vyrábět si tak lokální čistou energii. Proto je potřeba zavést povinnost obcí poskytovat lidem možnost snadného třídění biodpadů a podporovat vznik i provoz bioplynových stanic na odpady či kaly z čističek odpadních vod.

³ Viz graf na straně 227 NKEP.

<https://mpo.gov.cz/cz/energetika/strategicke-a-koncepcni-dokumenty/vnitrostatni-plan-ceske-republiky-v-oblasti-energetiky-a-klimatu--285293/>

⁴ Viz tabulku 102 na straně 348 NKEP.

⁵ Bufka, A., Blechová, J., Veverková, J., Modlík, M., 2024. Obnovitelné zdroje energie v letech 2022 a 2023. Dostupné z: <https://mpo.gov.cz/cz/energetika/statistika/obnovitelne-zdroje-energie/obnovitelne-zdroje-energie-v-letech-2022-a-2023--284989/>

5. Protiútok na drahou ropu skrze veřejnou, komunitní, cyklistickou a pěší dopravu a podporu elektromobility

Růst ceny pohonných hmot se projevuje okamžitě. Osobní i nákladní automobilová doprava založená na ropných palivech se stává příliš ekonomicky náročnou a způsobuje nejen růst nákladů domácností na provoz samotných aut, ale propisuje se také do ceny zboží a služeb.

Proto je nutné vnímat veřejnou a komunitní dopravu jako veřejnou službu. Tlak na náhradu spalovacích aut elektromobily není dostatečné řešení. Primárně je nutné zařadit cíle pro rozvoj rychlé a pohodlné veřejné dopravy včetně drobných forem pro malá sídla, jako jsou obecní taxi a sdílená doprava. Veřejná doprava ve všech podobách by měla být pojímána jako veřejná služba, která musí být ekonomicky dostupnější. Správnou cestou jsou větší slevy pro vybrané skupiny obyvatel, ale **Česko by mělo v reakci na energetickou krizi zavést i cenově výhodnou (měsíční či roční) jízdenku na veškerou městskou i regionální osobní dopravu, podobně jako to udělalo Německo (D-Ticket).** V případě České republiky dává smysl poskytnout výhodnou jízdenku na celou síť veřejné dopravy. Systém sdílených dopravních prostředků může být vhodným doplněním k hromadné dopravě a snížit potřebu vlastnit a používat vlastní automobil. Perspektivní je také rozvoj malých elektrických prostředků individuální dopravy, jako jsou elektrické skútry, koloběžky, nákladní kola a podobně.

Zejména ve městech je nutné zlepšit podmínky pro bezpečnou cyklistickou a pěší dopravu. Kromě technických opatření a regulace individuální automobilové dopravy je nezbytné zohledňovat tyto formy dopravy v územním plánování a urbanismu a zajistit dostupnost služeb v docházkové vzdálenosti. Česko by se také mohlo přidat k [zemím](#), které poskytují lidem **příspěvky na pořízení elektrokol**.

Úsporná auta a elektromobilita jsou samozřejmě součástí řešení. Je třeba pokračovat v zavádění legislativy, která přiměje výrobce dodávat na trh auta s mnohem efektivnějšími motory a čím dál nižší spotřebou. Současná legislativa sice počítá s tím, že od roku 2035 se budou jako nová auta prodávat zejména elektromobily, ale žádný zákaz spalovacích motorů v EU neexistuje. Vzhledem k průměrné délce provozu osobních aut na českých silnicích budou auta na benzin a naftu jezdit i v roce 2050. Otázka je, zda to pro uživatele bude výhodné, zejména v době energetických krizí. Již dnes analýza životního cyklu elektromobilů ukazuje, že se jedná o ekologičtější možnost než klasické spalovací motory. A s postupným nárůstem výroby elektřiny z bezemisních zdrojů se tato výhoda bude dále zvyšovat. Přejít na elektromobilitu bude samozřejmě spojen s nárůstem spotřeby elektřiny a nutností rozvoje elektrizační soustavy a infrastruktury pro rychlé nabíjení. Tuto spotřebu scénáře zahrnují a v důsledku – i se započítáním pokroku v úsporách a energetické efektivnosti – se proto do roku 2050 očekává postupný nárůst celkové spotřeby elektřiny. Zároveň **stoupající počet elektromobilů nemusí ze sítě jen odebírat, ale připojená vozidla mohou sloužit jako obří**

decentralizovaná (klastrová) baterie, která pomůže při stabilizaci sítě. Mnoho těchto opatření ještě není v komerčním uplatnění, ČR ovšem nebude muset všechno vyvíjet sama, protože tímto směrem se pohybuje prakticky celý svět, EU nevyjímaje. Nová evropská pravidla pro stavbu parkovacích míst již například počítají s potřebou přípravy elektrických nabíječek.

Méně kamionů. Účinná opatření státu, ale i firem, mohou pomoci zvrátit současný trend nárůstu dopravy spojeného s negativními dopady na životní prostředí. Potenciál úspor je i v dalších oblastech. Cestou by měla být modernizace dopravních prostředků včetně nákladní dopravy, modernizace vlaků a elektrifikace tratí či využití lepších pneumatik. Část kamionové dopravy je již v tuto chvíli nadbytečná a vozí po Evropě různé zboží či polotovary neúčelně a nesystematicky, proto [pětina kamionů jezdí prázdná](#). I v tomto případě může opět kombinace různých evropských a národních restriktivních i motivačních opatření pomoci otočit trend pozemní nákladní dopravy. Hlavním nástrojem je **mýtné pro kamiony, které je potřeba rozšířit na celou dopravní síť, zvýšit sazby a vynosy investovat do rozvoje železniční dopravy.**

Závislosti na ropě se můžeme úplně zbavit. Studie *Energetická revoluce*, kterou zpracovaly organizace Hnutí DUHA a Greenpeace ČR v roce 2021 na základě nezávislého modelování české energetiky, předkládá scénář kompletní transformace sektoru dopravy do roku 2050 – tak, aby doprava byla bez využití ropy a zemního plynu i bez produkce skleníkových plynů⁶. Model počítá s celkovým poklesem objemu silniční dopravy (osobní i nákladní) celkem o 4 % mezi lety 2020 a 2050 a s nárůstem u železniční dopravy o 16 %. V roce 2050 se počítá s 90% podílem elektromobilů. Scénář předpokládá zachování podílu biopaliv, zejména pro pohon nákladních automobilů nebo zemědělské a stavební techniky. Zároveň však (z ekonomických důvodů) nepočítá s vodíkovým pohonem či pohonem na syntetická paliva vyrobená z obnovitelných zdrojů. Jsou zde tedy i rezervy pro náhradu biopaliv. Dosažení vysoce efektivní dopravy bez ropy a zemního plynu bude vyžadovat vývoj ve všech oblastech. Prakticky se jedná o kombinaci zlepšování efektivnosti dopravních prostředků a dopravy, přechodu od fosilních paliv na elektromobilitu, případně i vodík a syntetická paliva, přesunu části individuální dopravy do veřejné dopravy a v neposlední řadě snížení objemů dopravy.

6. Spolupráce s evropskými energetickými spojenci posilující soběstačnost v průmyslu a surovinách

Zásadní reakcí na energetickou krizi způsobenou závislostí na dovoзовých palivech je posílit evropskou spolupráci v energetice. Stejně jako v otázce obrany, i v energetice musí Česko více spolupracovat s ostatními státy EU, protože nedokáže tak rychle zvýšit domácí výrobu elektřiny

⁶ https://www.hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/2021/10/energeticka_revoluce.pdf_0.pdf

z obnovitelných zdrojů nebo dosáhnout stoprocentního pokrytí své spotřeby domácí výrobou. Rizikový a nejistý dovoz zemního plynu a ropy je bezpečnější nahradit dovozem čisté elektřiny či syntetických plynů vyrobených pomocí OZE ze států EU.

Česku musí posílit přeshraniční propojení elektroenergetické soustavy. Omezené kapacity přeshraničního propojení způsobují, že za příznivých větrných podmínek u nás neklesají ceny elektřiny tak, jak je tomu v Německu. Posílení kapacity spolu s výstavbou větrných elektráren i na českém území je cesta k zajištění dostatku čisté a levné elektřiny a posílení energetické bezpečnosti naší země. [Studie think-tanku EMBER](#) ukazuje, jak přeshraniční elektrická spojení (interkonektory) v posledních letech zabránila výpadkům proudu či úplným blackoutům v řadě evropských zemí. Díky interkonektorům se v posledních pěti letech podařilo odvrátit tři celostátní blackouty. Zároveň více než polovina evropské elektrické soustavy má velmi omezené možnosti případného dovozu elektřiny, a tím se vystavuje vysokému riziku v případě selhání nebo útoku na síť. Přeshraniční elektrická spojení by také mohla v Česku zlevnit elektřinu až o 29 %.

Aby energie byly opravdu evropské, je nutné vložit modernizaci energetiky do rukou evropského průmyslu. Transformace dopravy, rozvoj nových zdrojů energie, zvyšování energetické efektivity a další potřebné procesy vyžadují přísun oceli, betonu, dřeva, strojírenských výrobků, technologií a služeb. Je v ekonomickém i bezpečnostním zájmu Evropy, aby tento řetězec probíhal do maximální možné míry i zde. Dodávky z oblastí s nižšími ekologickými standardy jsou pro nás ekonomicky nevýhodné a mají větší environmentální dopad než domácí produkce. **Proto je nutné podporovat evropský průmysl a firmy, aby dovozu konkurovaly.** Je to otázka hledání řešení, jak udržet průmysl, který má sice negativní dopady na životní prostředí, ale je nezbytný pro transformaci energetiky a výrobního průmyslu samotného.

Část surovin musí Česko, stejně jako jiné státy EU, dovážet. Suroviny, které má EU na svém území, jsou zase spojeny s poškozováním životního prostředí při těžbě. Zároveň se bez nich neobejdeme při produkci komponent pro nezávislou výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Proto musí být **součástí energetické obrany striktní důraz na předcházení vzniku odpadu, na znovuvyužívání výrobků, recyklaci surovin a opětovné vracení do výroby.** Energetické využívání odpadů by mělo být omezeno na zcela nevyužitelné odpady z obnovitelných surovin (jako je nevyužitelný papír, textilie, dřevěné zbytky) a další nerecyklovatelné zbytky. Ukládat využitelné suroviny na skládky by mělo být zcela zakázáno.

Autoři: Karel Polanecký, Jiří Koželouh